vino. Hoc faciūt illi qui austeritatē scripturę cōparant ꝓpter quęstū: Et ita sunt cōtrarij dño/q̃ aquā ꝓuertit in vinū. Joh. ij.b. Itē alia est suffocata seu meretricia.i. ornatu verborꝝ pal/liata. Prouer.vij.c. Intexui funib⁹ lectū meū: strauī tapetib⁹ pictis ex ęgypto ꝛc.id ē ornaui sermonē meū ꝓbis rhetoricis ꝛ sophisticis. Eccli. xxij.f. Circūliniſti sti/bio oculos tuos ꝛ ornaꝛ es mūdo muliebri. Eccli.xlij.d. Mō abscō das sapiētiā in decore suo. Itē alia est inimi/ca.s.mouēs ad risū/cū tū potⁿ deberet mouere ad fletū et gemitū. Cant[.ij.c. Vox turturis audita est ī terra nr̃a. Eccli.xxxij.g. Audiūt sermo/nes meos ꝛ nō faciūt eos: qz ī cāticū oris sui vertūt illos. Itē alia ē ꝓtumeliosa.s.qñ alicui ꝓtumelia ī sermōe irrogat. Jaco. iij.c. Mūq̃d fōs ò eodē foramine emanat dulcē aquā ꝛ amarā? Itē alia ē supba. Greg⁹. Mō iō ꝓdicāt vt velint sapiētes effi/cere: sz sapiētes quērūt vt possint suā sciētiā alijs ostētare. Itē alia ē inportuna. Eccli.xx.c. Ex ore fatui reprobabit parabo/la: qz nō dicē eā ī tēpore suo. Per Zriū/ Prouer.xv.c. Sermo oportun⁹ optim⁹ ē. Itē alia est supflua. Eccli.xx.a. Qui mltis vtit verb/lędit aiaz suā. Et in lege: Vir patiens fluxū seminis Levit.15.a. immūdus iudicabit.

¶ Expositio Pſ.L.

Miserere mei deus. Titulus. ¶Psalmus dauid cū venit ad eum nathan ꝓpheta/ qñ/ vel qñ intrauit ad bersabee. Hui⁹ tituli talis est sensus. Psalm⁹ iste ꝓuenit dauid ꝓphetę agēs de pęnitētia ꝛ hūi/litate quā habuit dauid: cū venit ad eū nathā ꝓpheta/ ꝑ similitudinē ꝓpositā ò oue paupis/redarguēs eū de pctō qō fecit/qñ itrauit: vel redarguēs eū/qñ intrauit ab bersa/bee. Cui⁹ facti historia plana ē: ꝛ habek.ij.Regl.xj.et.xij. Et hñ ponit hic psalmus iste. In supiori eñ psalmo egit de ꝓtore iudicij: Hic agit de pęnitentia: vt ꝫ iudiciū agam⁹ pęnitentiā: qz vt habek Eccli.j.c. Timor dñi expellit peccatū. Et vt exē/plo dauid sperem⁹ veniā peccatoꝝ: ꝓm qd dicit Zach.xij.c. Erit q̃ offēderit ex eis in illa die sicut dauid. Et qd habek ibi ij.Regl.xij.d. multū nos ꝓuocare debet ad sperandū si hūi/liter velim⁹ pęnitere: quia q̃ cito dixit dauid: Peccaui: rñdit nathan: Dñs trāstulit a te peccatū tuū. Sed q̃re nō ponit ibi psalm⁹ iste: Sol. Quia allegorice ibi de christo exponit: pęni/tētia aūt christo nō cōuenit. Itē hñ ponit hic palm⁹ iste vt sit quiquagesim⁹: vt notek q̃ sicut ī anno q̃nquagesimo q̃ iubile⁹ dicebat/remittebant oia debita: ita ꝑ pęnitētiā ꝛ hūilitatē de q̃ hic agit/impetrat a dño plena remissio pctōꝝ. Vñ intētio/ē monere ad pęnitētiā. Mod⁹. Quiq̃ st ꝓtitiōes. Prima ē de/ꝓcatio. Secūdo cōfidentia indulgētię ꝛ ablutiōis ostēdit ibi: Incerta ꝛ occulta. Tertio ex cōfidētia secur⁹ petit deleti/onē oim pctōꝝ ꝛ plenā restitutionē: ibi: Auerte faciē tuā. Quarto q̃d restitut⁹ psoluat/ostēdit ibi: Docebo. Quito de ędificatiōe hierlm ꝓphetat: ibi: Benigne fac. Dauid q̃ pę nitēs ꝛ publice ꝓfitens in psona sua ꝛ cuiuslibet pęnitētis: aut etiā ton⁹ ecclię militātis/dicit: a ¶Miserere. Tria ꝓncipalit obiecta sūt peccatori ī ꝓcedēti psalmo.s.furtū/adulteriū/ꝛ dolositas: cū dictū ē: Si videbas furē currebas cū eo: Et cū adul teris portionē tuā ponebas: Os tuū abūdauit malicia ꝛ lin/gua tua ꝓcinnabat dolos. Dauid q̃ istoꝝ ꝓscius/hic respōdet: a ¶Miserere mei de⁹.q.d. qui fur sū/vicino ouiculā rapiēs: adult sū/bersabee illicite cognoscēs: dolosus sū/vtiā inocentē morti exponēs. Et sequūt tria ꝓba his trib⁹ rñdentia.s. Dele iniq̃tatē meā: qd ad dolositatez referri pōt. Laua me ab iniq̃tate mea: q̃tū ad homicidiū. Et a pctō meo mun/da me: q̃tum ad adulteriū. Duplicē aūt ꝓfessionē facit ꝓba hic. Primo cōfitek se miserū/cū dicit: Miserere: qz vt ha/bek Prouer.xiij.d. Miseros facit ꝓꝑos peccatū. Silr dicat q̃libet veniā ꝛ misericordiā sperās exēplo dauid: Exaudi dñe vocē meā q̃ clamaui ad te/ miserere mei ꝛ exaudi me. Zach. xij.c. Proteget dñs hierlm: ꝛ erit qui offenderit ex eis in die illa sicut dauid; ꝛ domus dauid sicut dei: ꝛ sicut angel⁹ in coñ/spectu dei. Secūdo confitek deū misericordē/cum dicit: b Scōm magnā misericordiā tuā: non sicut cain/q̃ dixit Gen.iiij.b. Maior est iniq̃tas mea q̃ vt veniā merear. Itez in hoc ꝓmo ꝓsu notank q̃tuor: Grauis miseria/difficilis of/fensa/ dei omnipotētia/ꝛ eiusdē misericordia. Primū notak/cū dicit: Miserere: qz vbi ē magna miseria/ necessaria ē magna mi sericordia. Cassiodor⁹ Magna est misericor dia/q̃ formā serui ipo/suit dño mūdi: vt pa/nis esuriret/ fons siti/ret/virt⁹ infirmarek/vita morerek/ redēptor vēnderek. Eccli. xxxv.d. Speciosa est misericordia in tpe tribulatiōis. Secū/dū notak/cū dicit: Dei. Pro graui eñ offensa cui⁹ cōscius sibi erat/tacet ꝓprīū nomē/qd odiosū erat: ꝛ ꝓponit ꝓnomē/ qd significat mere substantiam. Si eñ diceret: Miserere mei dauid vel regis: posset ei dñs rñdere: Nonne tu es dauid ille quē ego elegi ꝓm cor meū: et quē ego regē israel feci/ de post ęstantes accipiēs eum: Quō ergo ausus fuisti offendere me? Pro nomine q̃ odioso/ꝓnomen ponit: qd significat mere sub/stātiā quā dñs fecit. Et iō nō est deo odiosa: qz de⁹ nihil odit eorꝝ q̃ fecit: sicut dicit Sap.xj.d. Tertiū.s.potētia notak ibi: Deus/potēs: cui tamē ꝓprīū ē misereri: videns culpā ꝛ vi/dens pęnitentiā. Quartū ibi: Scōm magnā misericor/diā tuā. Pſ. Quia magna ē misericordia tua sup me ꝛ eru/isti aiaz meā ex inferno inferiori. Et dicit beat⁹ Bern. q̃ sicut sūt peccata minima/mediocria/ꝛ maxima: ita ꝛ misericordia Parua eñ est misericordia dare tēporalia: mediocris expe/ctare ad pęnitētiā: magna indignū coronare: et gloriā dei re/stituere. Magno igit pctōi necessaria magna ē misericordia. Ro. v.d. Ubi abūdauit delictū/supabundauit ꝛ gratia. Et ideo in tpe in quo maxime abūdauit iniquitas/datus est christ⁹: ma/gna.s.elemosyna. In ōmis aūt temporibus/ parua: qz abraā moyses ꝛc. c ¶Et ꝓm multitudinē ꝛc.q.d. in oī genere quātitatis.s.in cōtinuo ꝛ discreto/magna ē ei⁹ misericordia. Diffe/runt tñ misericordia ꝛ miseratio: qz misericordia dicit habitū virtutis: miseratio autez dicit actum. Pſ. Miserationes eius sup omnia opera eius.j. Paral.xxj.b. Miserationes ei⁹ mul/tę sunt. Pſ. In multitudine misericordię tuę exaudi me. Itē Pſ. Laudate eum ꝓm multitudinē magnitudinis ei⁹. Mul/titudo misericordię dei attendit ꝓm multitudinem offensionū/vel frequētiam dimissionū: vel ꝓm multitudinē offendentiū.i. qz mlta dimittit/ꝛ multotiēs/et multz: Magnitudo ꝓo attendit iuxta magnitudinem miserētis/ vel peccatorū: id est quia ma/gnus est qui dimittit: ꝛ magna q̃ dimittit. Esa.lxiij.b. Mise/rationū dñi recordabor/ꝛ laudē domini sup omnib⁹ quę red/didit nobis dñs et sup multitudinē bonorū domus israel/ q̃ largitus est eis ꝓm indulgentiā suam/ꝛ ꝓm multitudinē mise/ricordiaꝝ suarū. Sed quō petit multas/qui paucas facit mi/sericordias? Eccli.xxviij.a. In hoiem simile sibi nō hz miseri cordiā/ꝛ de pctis suis deꝑcabit? Eccli.v.b. Ne adūcias pec/catū sup peccatū: et ne dicas: miseratio dei magna ē: mltitu/dinis peccatorū meorū miserebit. Misericordia eñ ꝛ ira ab illo cito ꝓximant. Et notatur hic vnitas essentię/ cum dicit: magnā. Et trinitas psonarū/cum dicit: multitudinem. Et ita efficaciter miserearis vt peccatū tollas. Et hoc est qd sequit: d ¶Dele iniq̃tatē meā/in ꝓprīū cōmissā. Dele sic tu ipse dicis/Esa.xliij.d. Ego sū/ego sū/q̃ deleo iniq̃tates tuas ꝓpter me. Et.xliiij.d. Deleui vt nubē iniq̃tates tuas/ꝛ q̃si nebulā peccata tua. Nubes dicit peccata mortalia: nebu/lā venialia. Et ideo/dele: qz scꝑta ē. Diabol⁹ eñ scribit pec/cata. Hiere.xvij.a. Peccatū iuda scriptū est stilo ferreo ī vn/gue adamātino. Hanc scripturā delet dñs. Col.ij.c. Delens qd aduersus nos erat chirographū decreti. Qd manifestū ē in theophilo. Dele/inq̃ de anima maculā: de libro memo/riam: de conscientia remordentē vermem: de affectu appeti/tum: de gestu errorem. Et quia quandoq̃ deletur aliquid et tamen ibi adhuc apparet aliquod vestigium: Ideo adiungit:

Psalmus dauid cum venit ad eum nathan prophe/ta: quando intrauit ad ber/sabee. L.

a m Iserere mei deus: ꝓm
b magnā misericordiā tuam.
c Et ꝓm multitudinē miserati/
d onū tuaꝝ: dele iniq̃tatē meā.

Partitio psalmi

Tria petit dauid

Pſ.26.

Quatuor notank in hoc psu

De pe.dis.3.c. totam

Pſ.77.

Pſ.85.

Differētia inter misericordiā et miserationem Pſ.144.

Pſ.68.

Pſ.150.

Amplius laua

a Amplius.q.d.nõ tm̃ dele:sz et: b Laua me. Vel sic Ampli⁹ laua me.i.multũ laua me: Sic em̃ hz alia lra. Et merito multũ lauari idiger/q̃ multũ inq̃nat⁹ ẽ. Mõ em̃ panno sordido sufficit simplex lotio:sz multę lotiões ⁊ ꝓfricatiões ⁊ resiccatiões adhibenk añq̃ dealbek ad plenũ:Sic ⁊ in aia. Vñ dictũ ẽ Naaman syro leprozo. iiij. Regl. v. c. Vade ⁊ lauare septies in iordane: Mõ tm̃ semel: sed et septies.i. multotiẽs. Qui etiã lotus ẽ/cito iterũ aliquã ĩmundaciã cõtrahit q̃ oculos dñi põt offendere. Job.ix.d. Si lotus fuero q̃si aquis niuis:⁊ fulserint velut mũdissimę man⁹ meę:tm̃ sordid⁹ ĩtinges me. Laua/q̃/me:qz ego sũ vestis tua:⁊ nõ debes indui sordida veste:sicut Zach.iij.b. Jesus erat indut⁹ sordidis vestib⁹. Esa.xlix.e. Oib⁹ his velut ornamẽto vestieris. Esa.j.e. Lauamini/ mundi estote. Et.lij.d. Mũdamini q̃ fertis vasa dñi. Est aũt triplex lotio. Prima est ꝑ baptismũ: Secũda ꝑ pęnitẽtiã: Tertia ꝑ martyriũ. De ꝓma/Zach.xiij.a. Erit fons patẽs domui dauid/⁊ habitãtib⁹ hierlm ĩ ablutionẽ peccatoris ⁊ mẽstruatę. De secũda.j. Lauabis me ⁊ sup niuem dealbabor. Et illud qõ supra dictũ est.iiij. Regl.v.c. Lauare septies in iordane. Jordanis em̃ interp̃tat descẽsio eor/siue riuus iudicij:qõ cõperit pęnitẽtię/in q̃ homo descẽdit ꝑ hũilitatẽ:et ipsa ꝓcedit de corde iudicante seipsũ/sicut riuus de fonte emanat. De tertia Apocl.vij.d. Lauerũt stolas suas in sãguine agni. Et ꝓpk hãc etiã multiplicẽ lauaturã/dic:ampli⁹. Vl ampli⁹ q̃ possint mũdare legales hostię. Heb.x.a. Impossibile ẽ sãguine hircor aut tauror auferri peccata. Vel/Amplius:id est a pęna ⁊ a culpa. Vel/Ampli⁹.i.intus et exteri⁹. Judęi lauãt qõ deforis est tm̃: Matth.xxiij.c. Vel/Ampli⁹ laua me/q̃ alios:qz ampli⁹ peccaui.ij. Paral.ĩ fine. Peccaui sup numer arenę maris:multiplicatę sũt iniq̃tates meę. Et.j. Indignũ saluabis me fm magnã miscdiaz tuã. Itẽ qz lauãk q̃dã q̃ tm̃ nõ sunt pura/addit: c Et a pctõ meo mũda me.i.a pctõ carnis meę:qõ ꝑ corruptionẽ carnis ꝓtraxi. Aug⁹. Mulier lõge/libido ꝓpe. Lõge fuit qõ vidit:in se fuit q̃ cecidit. Et nota differẽtiã:qz impietas ẽ in deũ:iniq̃tas ĩ ꝓximũ:pctm̃ ĩ seipsũ. Itẽ nota ĩ his trib⁹ ꝓsib⁹/q̃ttuor ꝓba.s. Miserere/dele/laua/mũda. Miserere/q̃ fm euãgeliũ/nõ fm legẽ:q̃ nõ remittit/sz inkficit:sed euãgeliũ remittit et nõ interficit: fm illud Job.viij.b. Vade ⁊ iam ampli⁹ noli peccare. Dicit igik/Miserere mei/tuę creaturę:quia nihil odisti eor q̃ fecisti:Sap. xj.d. Dele/culpã quã nõ fecisti. Laua/animã quã tua imagine signasti. Mũda.s.corpus quod redemisti.

Al. †Magis magisq̃ De pe.dis.3.c. totam Al. †iusticia Al. †delicto De pe.dis.3.c. illud al. †delictũ corã

Per ꝓtritionẽ. Hiere.iiij.d. Laua a malicia cor tuũ.
Per cõfessionẽ. Esa.xliij.d. Narra si quid habes vt iustificeris.
Per bonã operationẽ. Pš. Lauabo inter innocentes manus meas. Lucl.xj.f. Date elemosynam et ecce omnia mũda sunt vobis.
Per baptismi gratiã. Esa.j.e. Lauamĩ/mũdi estote.
Per sanguinis effusionẽ. Apocl.vij.d. Hi sunt qui lauauerunt stolas suas ⁊c.

Pš.25. Lauak quis

d Quoniã iniquitatẽ ⁊c. Supra petijt misericordiã:hic autẽ petit iusticiã:eo q̃ dominus ꝓmisit pęnitẽtibus indulgentiã. Ecclesiastic.xviij.e. Quacũq̃ hora ingemuerit pctor: omniũ iniquitatũ eius nõ recordabor amplius. Et hoc ẽ: Ideo mũda me/⁊ miserere mei: Qm̃ iniq̃tatẽ meã ego cognosco: et ex eius cognitiõe punior. Unde sequit: e Et peccatũ meũ cõtra me est sp/in cõscientia remordẽte. Nota q̃ peccatũ siue iniquitas multis modis cognoscit. Cognoscit enim vt meretrix: vt monstrũ: vt gladius: vt serpens. Cognoscitur autem meretrix multipliciter.s. facie procaci. Prouerb.vij. c. Procaci vultu blanditur. Item elatis oculis. Eccli.xxvj. b. Fornicatio mulieris in extollentia oculorum. Item manu rapaci. Prouerb.vj.d. Mulier viri preciosam animã rapit. Item voce. Prouerb.v.a. Fauus distillans labia mere-

Triplex lotio

Peccatũ multis modis cognoscitur

a b c d e
†Amplius laua me ab †iniq̃tate mea: ⁊ a †peccato meo mũda me. Quoniã iniquitatem meam ego cognosco: ⁊ †pec-
f g h i k l m n
catum meum cõntra me est sp. Tibi sõli peccaui ⁊ †malum cõram te fẽci: vt iusti-
o
ficeris in sermõnibus tui

tricis. Item quia habet plumbũ in ore:quia verba eius semper tendũt ad infernum. Zach.v.d. Ecce mulier vna sedens in medio amphorę:⁊ dixit:hęc est impietas:⁊ proiecit eaz in medio amphorę: ⁊ misit massam plumbeã in os eius. Item cognoscit iniq̃tas vt monstrũ. Numeri.xiij.d. Ibi vidimus monstra quędã. Peccata em̃ faciunt hoies mõstra. Item cognoscit vt gladius. Eccli. xxj.a. Quasi rhomphęa bis acuta/omis iniquitas. Item vt serpẽs Eccli.xxj.a. Quasi a facie colubri fuge peccata. Ideo dicit Hiere. ij.e. Uide vias tuas in cõualle. f Cõtra me est. Nota q̃ pctm̃ est ⁊ stat contra hominem vt accusator. Roma.ij.c. Testimoniũ illis reddente cõscientia ipsorum:⁊ inter se inuicem cogitationum accusantiũ. Anselmus. A sinistris peccata accusãtia ⁊c. Itẽ vt aduocat⁹. Vñ significat Actl.xxiiij.a. per Tertullũ oratorẽ/qui cõtra Paulũ allegauit. Tertull⁹ em̃ interpretat placẽs stercore: Et peccatũ placet stercore:id est delectatiõe transitoria/quę a sanctis stercus reputat. Phil.iij.b. Omnia detrimẽtũ feci ⁊ arbitror vt stercora vt christũ lucrifaciã. Item vt q̃liator. Judicl.iij.a. Hę sunt gentes quas dominus dereliquit vt erudiret in eis israelẽ/⁊ omnes qui non nouerãt bella chananęorum:et postea discerent filij eorum certare et habere consuetudinẽ q̃liandi. Itẽ vt signũ furti. Thren.j.e. Cõuolutę sũt iniquitates meę et impositę collo meo. Item vt formido. Pš. Statuam te contra faciem tuam. Et dicit: Semper. Posset em̃ esse sicut in multis contingit/q̃ peccatũ suũ ad tempus cognoscũt:⁊ ad tempus inde molestant: sed statim obliti recidunt in peccatũ: Ideo dicit: Peccatũ meũ contra me est semper. Eccli.v.b. De ꝓpitiatu peccatorum noli esse sine metu. Ben.xx.d. Quocũq̃ perrexeris memento te deꝑhensam. Et dicit/meũ/non alienum. Eccli. xxj.d. Pes fatui facilis in domũ ꝓximi sui:et hõ perit⁹ cõfũdik a persona potentis: Stult⁹ respicit a fenestra in domum/⁊ vir eruditus foris stabit. g Tibi soli peccaui. Contra: Immo ⁊ contra vriã/⁊ cõtra totum populũ. Solutio. Uide expositionẽ/⁊ non erit obiectio. Tripliciter legik versus iste. In prima lectione loquitur trinitati. In secunda filio.s.christo. In tertia patri. Secũda tamẽ lectio bifurcak in aliquib⁹: Similiter ⁊ tertia. Nota ergo q̃ peccatur alicui tripliciter:scz vel ad iudicium siue vt iudici punienti: vel ad comparationẽ siue vt nihil delinquẽti: vel ad offensam siue vt offensam patienti. Sed de tertio modo non est hic expositio: Non enim potest dicere/ vel trinitati/ vel christo/ vel patri: Tibi soli peccaui: id est te solum offendi: Offendit enim et vriam et populũ. De primo modo/ est expositio ĩ prima lectione. De secũdo in aliis. Sic ergo legik fm primã lectionem: vt loquatur deo trinitati. Dico/mũda me: quia ad te pertinet mundare ⁊ lauare/ad quem ꝑtinet punire: quia/tibi soli peccaui: quia non est supra me alius q̃ tu qui possit punire. Ego enim sum rex ⁊ nõ est aliquis prꝗter te sup me. Et nota q̃ tria faciunt bonũ iudicem:scz potentia/scientia/⁊ iusticia. Potentem confitetur deum/cum dicit: Tibi soli peccaui: sicut expositũ est. Sed quia nõ sufficit potentia sine scientia: ideo scientẽ omnia confitek eum/cum subiũgit: h Et malũ/cõmissum in proximũ. i Coram te feci: id est te ꝑsente ⁊ vidẽte q̃ vbiq̃ es ⁊ oia nostra anteq̃ fiãt k Feci/nõ solũ appetij vel iussi.ij. Regl.xij.c. Interfecisti eũ gladio filior amon. Item nõ tm̃ potentẽ ⁊ scientẽ:sed ⁊ iustũ confitek eũ/cum addit: l Vt iustificeris: q̃si dicat: Tibi soli peccaui et malũ coram te feci: qz adeo iust⁹ es: vt iustificeris: id est vt iustus ⁊ verax inueniaris: m In sermonib⁹ tuis: id est in verbis omnib⁹ quę dixisti. Vñ Matth xxiij.c. Cęlũ ⁊ terra trãsibũt: verba aũt mea nõ p̃teribũt. Nec mediocriter iustus/sicut homies: quorũ iusticię sũt sicut pãnus mẽstruatę: sicut dicit Esa.lxiiij.c. sed sũme iust⁹: vt oẽs hoies iusticia superes. Hoc est quod sequit cum dicit: Vt iustificeris.

Tripliciter peccat aliqui

Tria faciunt bonũ iudicẽ

Et vincas.

a Et vincas.i.supes omnes alios in iusticia. b Cũ iudicaris.i.cum mihi ⁊ alijs ĩ iudicio cõpararis. Job. xxv.a. Nũquid iustificari põt homo cõparatus deo? Magna aũt ẽ humilitas/vt dñs velit cũ homie iudicari. Mich. vj.a. Iudicũ dñi cũ populo suo: ⁊ cũ israel dijudicabit. Miere. xxv.g. Iudicat ipse cũ omni carne. Sic ergo legit fm primã lectionẽ/ in qua loquit ꝓpha deo trinitari. Secũda aũt lectio in qua loquitur deo homini.i.christo:

a ĕt vincas cũm iudicaris.
b Ecce enim in iniq̃uitatibus
c cõcepꝯ sum: ĕt in ꝓeccatis
d cõcepit me mat̃ mea. Eccẽ
e em̃ veritatẽ dilexisti: ic̃ĕrta ⁊
f occulta sapientię tuę mani/

hec est/ Tibi soli peccaui/ O christe/id est ad tui comparationem/siue vt nihil delinquẽti: quia nullus est sine peccato ꝑter te: idcirco tu solus vere potes arguere peccatores. Unde ipse dicẽ iudęis/ Job. viij.a. Qui sine peccato est vestrũ: ꝑm̃ ĩ illã lapidẽ mittat. Job. xix.d. Quare me ꝓsequimini sicut deꝰ? q.d. cũ sitis homies peccatores: quare me ꝓsequimini ac si essetis sine peccato: hoc est/sicut deꝰ. Ibi Gregoꝰ. Tanto iustiꝰ deꝰ alios punit: quãto in se nõ habet q̃ puniat. Roma. iij.d. Oẽs peccauerũt ⁊ egent gloria dei. Et ideo bene dicit: Tibi soli peccaui vt iustificeris in sermonibꝰ tuis: sicut primo expositũ est. Et vincas/oẽs in iusticia: Cũ.i. ꝗuis /iudicaris/iniuste a pilato ⁊ iudęis. Uel sic/ Ut vincas/diabolũ ⁊ mortem: cum.i.qñ/iudicaris/ab illis iniquis. Apocl. v.b. Vicit leo de tribu iuda. Osee. xiij.d. Ero morsꝰ tua o mors. Hęc est secũda lectio. Scõm aũt tertiã lectionẽ/ĩ qua ad deũ patrẽ loquit/eodẽ mõ legit sicut in ꝑma lectiõe: vsq̃ ibi: Ut iustificeris in sermonibꝰ tuis.i. vt iustus et verax appareas in ꝓmissis/quibꝰ ꝓmisisti mihi/dicẽs: De fructu ventris tui ponã sup sedẽ tuã. Et ideo petit vt mundek ad hoc/vt hęc ꝓmissio impleat: qz q̃dã dicebãt/q̃ ꝓpt pctã dauid impediret illa ꝓmissio: nec de eo christꝰ nasceret. Sed nõ aduertebãt qõ di.j. Iurauit dñs dauid veritatẽ ⁊ nõ frustrabit eũ: de fructu tẽ. Uel alit: Ut iustificeris in sermonibꝰ tuis: q̃bꝰ peccatoribꝰ pęnitẽtibꝰ veniã ꝓmisisti. Dicebãt em̃ q̃ tantũ peccauerat dauid/q̃ deꝰ nõ remitteret ei pctũ. Cõtra q̃s dicẽ beatꝰ Bern. Maior est christi pietas/q̃ q̃uis iniq̃tas. Et vincas.i. de mẽdacio cõuincas illos q̃ dicũt te nõ implere ꝓmissa. Cũ iudicaris/ab eis non facere qõ ꝓmisisti/siue de filio incarnãdo/siue de venia largiẽda. Supra dixit in genere: Tibi soli peccaui: Nũc aũt descẽdit ⁊ cõfitet specialit: ⁊ incipit a peccato originali/dicens consequẽter: c Ecce enim/ quasi vere peccaui: qz ecce/non celo: d In iniq̃tatibꝰ.i. in originalibus. Et talis vt pronus sim ad peccandũ actualiter: e Cõceptus sum. In triplici iniq̃tate cõcipit homo.s. in peccato originali. Ro. iij.d. Oẽs q̃dẽ peccauerũt ⁊ egẽt gloria dei. Itẽ in ꝓnitate ex fomite. Gen. viij.d. Sensus ⁊ cogitatio hũani cordis proni sũt ad malũ ab adolescẽtia sua. Itẽ ĩ infirmitate.j. Corinth. xv.f. Seminat̃ ĩ infirmitate ⁊ surget in virtute. De his tribꝰ dicit Eccli. xxj.f. Iniq̃tatẽ/iniquitatẽ/iniquitatẽ ponã eam. f Et in peccatis: id est in cõcupiscentijs libidinis: q̃ peccatũ esset nisi per bona coniugij excusaret: g Cõcepit me mater mea. Sz quare dicit pluralit. In iniq̃tatibꝰ? Sũt ne plura peccata originalia? Itẽ sup illõ Ro. iij.a. Beati quorũ remissę sunt iniq̃tates: dicit Glo. Iniq̃tates: id est originalia. Solutio. Dicit pluraliter/ꝓpter pluralitatẽ sequelę miserię.s. ⁊ pęnę: vel ꝓpt pluralitatẽ nominũ originalis peccati: Habet em̃ .xv. nomĩa: vt colligi potest in Glo. Roma. iiij.et.v. Sed nũquid confitendũ est originale peccatũ/cũ i baptimo deleat? Utq̃/fm h̃ qõ dicẽ frat̃ Jobes. Sed ego nõ credo/cum oĩno sit extra volũtatẽ nostrã: ⁊ de volũtarijs tm̃ debet esse cõfessio. Nec dauid cõfitet peccatũ originale/ nisi vt ostendat miserię suę continuationẽ. Si peccat homo peccatũ actuale/redit ⁊ originale: fm illud Esa. lxv.b. Remetiar opus eoꝝ primũ ĩ sinũ eoꝝ. Eccli. xxxv.d. Donec reddat hoĩb̃ fm actꝰ suos ⁊ fm opa adę. Ecce ⁊ actuale ⁊ originale. Esa. xliij.d. Pater tuus ꝑmus peccauit ⁊ interptes tui ꝗuaricati sunt in me. Et in peccatis cõcepit me mater mea. Jõ optauit Hieremias. xx.d. dicẽs: Iudiat clamozẽ mane: et vlulatũ in tẽpoze meridiano/q̃ nõ me interfecit a vulua/vt fieret mihi mat̃ mea sepulchzũ/⁊ vulua eiꝰ cõceptꝰ ęternꝰ. Sed quõ dicẽ hic dauid: In iniq̃tatibus ⁊c. Mõne dauid fuit genitus ⁊ conceptus in matrimonio sancto? Et Heb. xiij.a. dicit: Honorabile cõnubiũ/⁊ in omnibꝰ thorus ĩmaculatus. Et ipse christus interfuit nuptijs/et beata virgo: vt habet Job. ij.a. Et dicit. j. Cor. vij.e. q̃ nõ peccat virgo si nubat. Solutio. In iniq̃tatibꝰ contractis a parẽtibꝰ: qz dicit Chrysostomꝰ/q̃ coniugiũ etsi non sit peccatũ: tm̃ malũ est malicia pęnę: Et quia ĩ opere eiꝰ defacili sit malum: Nũquã enim aliter diceret apostolus: Scõm indulgentiã hoc dico. Si em̃ simpliciter bonũ esset/nõ ei cõpeteret indulgentia. Item dicit Chrysostomꝰ/q̃ nunq̃ ꝓmittit pręmiũ abstinẽti a bono: sed abstinẽti a cõiugio, ꝓmittit pręmiũ: Ergo coniugiũ non est simpliciter bonum. Sed adhuc obijcitur/ Uidet q̃ dauid velit refundere crimẽ peccati sui in parentes: ⁊ sic in deũ/sicut eua: Gen. iij.c. Solutio. Etsi verum dicat q̃ contrahit peccatum originale a parentibus: non tamen hoc dicit vt se excuset: sed vt miseriã suam magis manifestet. Et quare hoc faciat/subdit: h Ecce em̃ veritatem.q.d. ideo ita cõfiteor ⁊ manifesto miseriã meã. Enim/ quia: Ecce/in euidenti est/q̃ i Dilexisti veritatẽ/in cõfitẽte accusante seipsum: quia si ipse accusat/tu excusas: si ipse agnoscit/tu ignoscis. Unde supra dixi: Cõfitebor aduersum me iniusticiam meã domino: et tu remisisti impietatẽ peccati mei. Et quãtum istã veritatẽ dilexit: paruit in latrone/Luc. xxiij.f. Qui cum dixisset: Nos quidem iuste: nã digna factis recepimꝰ? Postea audiuit a domino: Hodie mecũ eris ĩ paradiso. Est autem triplex alia veritas quã dominus diligit.s. veritas vitę/ veritas doctrinę/veritas iusticię. Ueritas vitę/ contra hypocrisim. Matth. vij.c. Ueniunt ad vos in vestimentis ouium: intrinsecus autẽ sunt lupi rapaces. Doctrinę/ contra hęresim. Thren. iij.e. Prophetę tui viderunt tibi falsa ⁊ stulta. Justicię/contra accęptionem personarũ. Prouer. xx.b. Pondus ⁊ põdus/ mensura ⁊ mẽsura: vtrũq̃ abominatio est apud deum. Hanc triplicem veritatẽ diligit dominus. Sed miseri homies magis diligũt vanitatẽ. Unde Pś. Filij hominũ vsq̃quo graui corde: vt quid diligitis vanitatem ⁊ quęritis mendaciũ? Quodo potest dici: Diminutę sũt veritates a filijs hominũ. Et ideo abũdant eoꝝ cõtraria: de quibus Osee. iiij.a. Non est veritas/non est misericordia/nõ est scientia dei in terra. Uel/ Dilexisti veritatem/ rei et fidei puram/non figuras ⁊ vmbram. k Incerta ⁊ occulta. Secunda pars: vbi ex auctoritate dei manifestãtis occulta/ ostẽdit cõfidẽtia ablutionis. Ubi dicit: Incerta ⁊ occulta sapiẽtię tuę manifestasti mihi. Qd duplicit põt itelligi. Incerta ⁊ occulta sapiẽtię tuę.i. incarnationẽ/passionẽ filij tui: et cętera mysteria/q̃ est sapiẽtia tua o pat̃/manifestasti mihi/ecclesię p ꝓphetię reuelationẽ: quę tũ alijs q̃busdã oĩno occulta: q̃busdã ꝗo licz nõ penitꝰ occulta: tũ icerta fuerũt. Hęc significata fuerũt Apocl. v.a. vbi dõ: Vidi in dextera sedẽtis sup thronũ libzũ scriptũ intꝰ et fozis: signatũ sigillis septem. Sedens sup thronum/ est filius dei: liber est sacra scriptura: septem sigilla/sunt septem incerta ⁊ occulta: quę manifestata fuerũt ꝓphetę ⁊ etiã ecclesię. Primũ sigillũ/ est ꝓceptio: qõ figuratũ est/Esa. viij.a. Accessi ad ꝓphetissã ⁊ cõcepit ⁊ peperit filiũ: Et in vellere gedeonis roze completo: Judicl. vj.g. Secũdũ sigillum est natiuitas: qõ significatũ ẽ/Gen. xxj.a. ĩ oztu isaac. Et in rubo sine ꝓbustiõe ardẽte: Exod. iij.a. Et in virga aaron flozente ⁊ frondente ⁊ fructũ faciente cum omni cultura: Numeri. xvij.c. Tertiũ est passio dñi: qõ figuratũ ẽ in ĩmolatione vitulę rufę: Numeri. xix.a. Et in ĩmolatione agni paschalis: Exod. xij.a. Et in ĩmolatione hirci: Nũeri. xxviij.b. Et ĩ occisiõe abel: Gen. iiij.b. Ubi Apocl. xiij.b. Agnus qui occisus estab origine mũdi.i. ꝗfiguratus occidi. Quartũ est resurrectio: quod figuratum est

Quare dauid dicat se cõceptũ in iniq̃tatibꝰ cũ esset de matrimonio sancto: et quare matrimoniũ non sit simplicit bonũ. Al. ti vtẽo aliut

1. Cor. 7.b.

Triplex ꝗitas

Pś. 31.

Pś. 4.

Pś. 11.

Septẽ sigilla occulta

Gen. xxviij.

Gen.xxviij.d. vbi dicit: Cum euigilasset iacob de somno. Et post: Mane surgens iacob tulit lapidē quē suppoſuerat capiti ſuo/ꝛ erexit ī titulū fundēs oleū deſup. Iacob/christus:ſomnus/mors:lapis quē ſuppoſuit capiti/hūanitas quā ſuppoſuit diuinitati/in morte:quē erexit ī titulū/in reſurrectiōe:qñ aſcēdit in iubilatiōe/ fudit oleū deſup.i. gaudiū eternum. Eſaie.lxj.a. Oleū gaudij p luctu. Vel lapis fundamētū eccleſie.i. christ⁹: quē erexit in titulū:quādo eccleſiā dilatauit ꝛ exaltauit:fundens deſup oleū gratie. Qui/tū eſt aſcēſio:qd ſignificatū eſt.iiij.Regl.ij.b.in aſcēſu helie. Sextū eſt ſpūſāctī miſſio:qd figuratū ē.iij.Regl.xviij.f.in deſcēſu ignis ſup altare. Septimū eſt aduēt⁹ dñi:de q̄ Daniel⁹. vij.c. Iudiciū ſedit ꝛ libri aperti ſunt. Hec ergo incerta q̄ deus manifeſtauit pphē:manifeſtauit etiā nob⁹ p rei exhibitionē:p veritatis apertā ꝓdicationē:per interiorē illumīationē. Lucl. vlti.g. Aperuit illis ſenſū vt intelligerēt ſcp̄turas. Joh.xv.b. Oīa quecūq audiui a patre meo/nota feci vob. Vel/ Incerta ꝛ occulta/ ſunt ea q̄ dicit beatus Bern. Deus hō/mater virgo/cor fidele. Item Matth.xiij.b.et Lucl.viij.b. Vobis datū eſt noſſe myſteriū regni dei/ceteris aūt in pabolis. Et cōfiteꝫ hic pctm̄ ingratitudinis: quo etiā alia redeūt.q.d.ſciens fui/tñ ſciēter peccaui. Lucl.xij.f. Seruus ſciēs voluntatē dñi ſui ꝛ nō faciens/vapulabit mltis. Dicit ergo/ Incerta ꝛ occulta manifeſtaſti mihi. Hoc videt falſū: ſm illud Eccē. ix.a. Omnia in futurū reſeruant incerta. Soluti⁹. Iſte loq̄bat pphetico ſpū:et dñs amico ſuo multa reuelat. Hiere. xxxiij. a. Clama ad me/et ego exaudiam te:et annunciabo tibi grandia ꝛ firma quē neſcis. Vel/ Incerta ꝛ occulta ſapientie tue.i.cognitionis tue.ſ.remiſſionē peccator: Manifeſtaſti

2.Regl.12.d. mihi/p nathan pphetā:q̄ dixit mihi: Trāſtulit a te dñs peccatū tuū. Et qr ſic/manifeſtaſti mihi: confidenter dico/q̄

Hyſop⁹ q̄d ſit et q̄d ſignificet

a ¶ Aſperges me hyſopo.i.humilitate penitentie. Hyſopus em̄ eſt herba humilis/ petrinis locis radicit⁹ adherēs/ medicinalis/tumorēq̄ pulmonis ſanās. Unde ſignificat humilitatē:que ī chriſto petra radicat/ꝛ tumorē ſuptie ſanat. Qua aſperges me: dic pphēta ī pſona eccleſie: b ¶ Et mūdabor/a ſuptia ꝛ ab alijs vitijs. Prouerb.vij.c. Aſperſi cubile meū myrrha ꝛ aloe ꝛ cinnamomo. Hec ſt amara/ſz odorifera et ſalutifera. Et certe cū celo nihil amarū: (Cāt.j.d. Lectul⁹ noſter floridus) ꝛ aſpgens c ¶ Lauabis me/cōtritione cordis/dicit dauid:ſicut aq̄ baptiſmi lauabis peccatores tpe grē. d ¶ Et ſup niuē dealbabor.i.incōparabilit ero albus ſine macula nigredinis pctī. Sic dicere debet penitēs: Aſpges me hyſopo.i. penitentiali humilitate/q̄ ſignificat hyſopo.

Proprietates hyſopi q̄ penitētie cōgruūt

Sunt em̄ multe pprietates hyſopi:q̄ penitētie cōgruunt:que notant his verſibus: Parua/calens/pectus purgās/petroſa/ creatrix. Jus ſapidat/pleure ꝓgrua/ſpargit aquā. Hec cōueniūt penitētie: Que debet ē hūilis/hoc eſt/parua:quia Exultabūt oſſa hūiliata. Et in veritate parua eſt.i.breuis: ſm illud ij.Corl.iiij.d. Id em̄ quod in p̄ſenti eſt momentaneū ꝛ leue tribulatiōis noſtre ꝛc. Itē debet eſſe calens p charitatē. Ps.

Ps.38. Cōcaluit cor meū ītra me. Purgās/p cōtritionē.j. Cor cōtritū ꝛ humiliatū deus nō deſpicies. Itē eſt petroſa/in duris locis creſcēs: Ecce ſatiſfactio/q̄ dura eſt/ieiunijs/vigilijs/diſciplinis ꝛ hmōi. Cantl.viij.b. Dura ſicut infern⁹ emulatio. Itē creatrix eſt.i.facit creare/Ecce cōfeſſio. Eccī.xxxj.c. Surge e medio ꝛ vome ꝛ refrigerabit te. Itē ius ſapidat:qr penitētia etiā corpus temperat ꝛ a luxuria refrenat. Matth.xvij.c. Hoc gen⁹ nō eijcit niſi p orationē ꝛ ieiuniū. Itē pleure valet:

Ps.37. id eſt coſte: Multū em̄ valet flagellāti: ideo dicit dauid: Om̄ ego in flagella parat⁹ ſum. Itē ſpargit aquā:qr acq̄rit gratiā. Et tangunt ꝫ duo genera mūdationū.ſ.venialiū ꝛ mortaliū. Uñ dic: Aſpges me/ꝛ mūdabor/q̄tū ad venialia. Lauabis/q̄tū ad mortalia. Mortalia baptiſmo ꝛ penitētia remittunt. Venialia autē delent p multa: que notant his verſibus:

Pctā venialia delēt p multa

Cōfiteor/tūdor/reſpergor/cōteror/oro: Signor/edo/dono: p

a feſtaſti mihi. Aſpergēs me† b hyſopo et mūdabor: lāua/ c babor. Auditui meo dabis d bis me et ſuper niuem deal/ e †gaudium et lēticiam: et ex/ f ultabunt oſſa humiliata.

Al. †die 50.diſ.c.cū exaudiero

que venialia pono. De confeſſione/ Jaco.vlti.d. Cōfitemini alterutrū peccata veſtra. De tunſiōe/ Lucl.xviij.c. Percutiebat publican⁹ pect⁹ ſuū. De reſpſione/hic: Et Numeri.xix.c. De cōtritione.j. Cor contritū ꝛ humiliatū ꝛc. De oratione/ Matth.vj.b. Sic aūt orabitis. De ſignatiōe/ Numeri.vj.d. Sic benedicetis filijs iſrl. De eſu/ Matth. xxvj.c. Comedite ex hoc om̄s: videlicet de ſacramēto corpis dñi. De dono.ſ.de elemoſyna/ Eccī.iij.d. Ignē ardentem extinguit aqua: ita ꝛ elemoſyna reſiſtit peccatis. Itē de dono.i.de cōdonatione/ Matth.vj.b. Si em̄ dimiſeritis hominib⁹ peccata eor/ dimittet ꝛ vobis pater veſter celestis delicta veſtra. Dicit q̄: Aſpges me hyſopo.i.penitētia hūili. Et mūdabor/ab imundicijs venialiū. Lauabis me/aqua lachrymarū. Et ſup niuē dealbabor/remota nigredine ꝛ ſanguine mortaliū pctōr. Eçech.xxxvj.e. Effūdā ſup vos aquā mūdā/ꝛ mūdabimī ab oīb⁹ inq̄namētis vr̄is:ꝛ ab vniuerſis idolis vr̄is.i.pctis/mūdabo vos. Vel ſic: vt p q̄ttuor ꝓba:q̄ttuor diuerſa notēt. Aſpges me hyſopo.i.hūilitate: vt dictū ē ſup:q̄ pp̄e aſpgi dr:qr ſic aſperſio plātas fecūdat (Ps. Valles abūdabūt frumēto):ita hūilitas fecūdat ꝛ cōglutinat ꝓtutes. Gregor⁹. Qui ſine hūilitate ceteras ꝓtutes congregat:q̄ſi puluerē ī ventū portat. Et mūdabor:p cōtritionē. Lauabis me:p confeſſionē. Et ſup niuē dealbabor:p ſatiſfactionē. Eſa.j.e. Si fuerint pctā vr̄a vt coccinū/q̄ſi nix dealbabūt:ꝛ ſi fuerint rubra q̄ſi vermicul⁹ velut lana alba erūt. Sed qr ex mūdatiōe ſequt lēticia:et poſt luctū penitentie/gaudiū gloriē: Bñ ſubiūgit: e ¶ Auditui meo dabis gaudiū et lēticiam. Auditui:id eſt fidei et obedientie que fiunt per auditum. Roma.x.c. Ex auditu fides. Et ſūt in obſeruatiōe p̄ceptor: Uñ Sap. vj.c. Cuſtoditio legū cōſūmatio incorruptiōis eſt. Ps. In cuſtodiēdis illis.i.p̄ceptl/retributio mlta.ſ.lēticia mētis. f ¶ Dabis/de tua gratia:qr nō ſunt cōdignē paſſiōes hui⁹ temporis ad futurā gloriā que reuelabit ī nobis: Roma.viij.d. g ¶ Gaudiū ꝛ lēticiam/ex parte animē. h ¶ Et exultabunt ꝛc. q̄tū ad corpus. Sed gaudiū eſt ex parte aie in actiōe: lēticia in cōtemplatiōe. Uñ Eſa.lj.b. Gaudium ꝛ lēticia inuenietur in ea. Vel/gaudiū/poteſt dici quo ad animā: lēticia/quo ad os: exultatio/quo ad corpus. Item/ Auditui meo.i.cōfeſſioni meē. Cantl.viij.d. Que habitas ī hortis/fac me audire vocē tuā. Dabis gaudiū/ſine murmure cordis. Et lēticiam/ſine cōtradictione oris. Vel/ Auditui/ lectionū et p̄dicationū. Eccī.xxxiij.c. Qui audit me nō cōfundet. Et exultabūt oſſa humiliata. Per oſſa fortitudo carnis intelligit:que humiliata:id eſt mortificata/exultat. Unde in Ps. Cor meū ꝛ caro mea exultauerūt in deum viuum. Glo. dicit ibi: Caro edomita. Propt hoc bñ dicit Job.vij.c. Elegit ſuſpendiū aīa mea ꝛ mortem oſſa mea. Et dicit Greg⁹ ſuper illum locū: Cū mentis intentio ad alta ſe ſubleuat/omnē in ſe fortitudinē vitē exteriorīs necat. Ps. Lētati ſumus p dies quib⁹ nos hūiliaſti:annis quib⁹ vidimus mala. Vel/ Oſſa hūiliata/ſunt virtutes humiles: de quib⁹ dicit in Ps. Oſſa mea ſicut cremium aruerunt. Et alibi: Dum cōfringunt oſſa mea. Hec oſſa humiliata exultabunt: quia ſicut habetur.iiij. Regl.iiij.a. vaſa vacua repleuit heliſeus: Sic dominus humiles replet gaudio ſpirituſſancti. Lucl.j.e. Exultauit ſpiritus me⁹ ī deo ſalutari meo: quia reſpexit hūilitatē ancille ſue. Itē oſſa que ſuſtinēt totā corpis machinā/ ſūt p̄lati: qui portant totam eccleſiā. Job.ix.b. Sub quo curuant qui portant orbē.j.Regl.ij.b. Dñi ſūt cardines terre:ꝛ poſuit ſuper eos orbē. Alba ſunt oſſa exterius per qualitatē/ ꝛ medullata interius p charitatē. Hiere.xxxj.c. Inebriabo animas ſacerdotū pinguedine. Ps. Oīa oſſa mea dicent/dñe quis ſimilis tibi. Hec ſi eſſent hūiliata/ſine dubio exultarēt. Prouer.xxix. d. Humilem ſpiritu ſuſcipiet gloria. Eçech.xxxvij.b. Oſſa arida audite verbū dñi: ecce ego intromittā ſpiritū in vobis ꝛ viueris.

Hyſop⁹ q̄d ſit et q̄d ſignificet

Proprietates hyſopi q̄ penitētie cōgruūt

Ps.38.

Ps.37.

Pctā venialia delēt p multa

Al.† exulta

Per oſſa ſignificatur fortido carnis

Ps.83.

Ps.89.

Itē oſſa virtutes humiles

Ps.101.

Ps.41.

Itē oſſa plat

et vluetis. Prouerb. xvij.d. Spiritus tristis exiccat ossa.
a Auerte faciē tuā. Tertia ps vbi ex ꝓfidētia secur⁹ petit deletionē oīm pctōꝝ. Uñ dicit: Auerte. q.d. vt ad illā lętiā puenire possim: hęc q̄ sequunt facias m̄: Primo: Auerte faciē tuā a pctis meis: qz si iniqtates obseruauerī dñe: dñe quis sustinebit: Sed quō dicit: Auerte faciē tuā/cū alibi dicat: Ostende faciez tuam z salui erimus. Itē: Ne auertas faciem tuā a me: z similis ero descēdētib⁹ i lacū. Sol. Duplex ē facies dñi. s. facies miscōiię/z facies iusticię. Miscōiię faciē vult ꝓuerti: 6 faciē iusticię vult auerti. De ꝑma i Ps. Ne auertas faciē tuā a puero tuo. De scōa h. Ne duę facies figuratę sunt Eçech. xlj. c. vbi d̄z: Duas facies habebat cherub: faciē hoīs iuxta palmā ex hac pte: z faciez leonis iuxꝝ palmā ex alia pte exp̄ssam. Prima palma christi fuit in p̄ aduētu: et tūc habuit faciē hūanā. s. miscōiię. Et hęc palma tangit h̄/cū dicit: Et vincas cū iudicarī. Scōa palma erit i scōo aduētu: z tūc habebit faciē leonis. s. iusticię quā petit h̄ auerti. Uideat ergo pctā mea facies miscōiię: z nō facies iusticię. Ps. Vultus aūt dñi sup faciētes mala zc. Abacuk. j. d. Mūdi sunt oculi tui dñe ne videas malū. Et non tm̄/auerte faciem: sed et
c Dele/tua noticia puniēte: b Oēs iniqtates meas: nō vnā tm̄ aut duas. Hoc est ꝗ illos q̄ non plene ꝓfitent vel pęnitēt. Sic enī delenda sūt pctā: vt nec i memoria habeant nisi ad detestādū. Qd̄ significatū est Exo. xvij. d. vbi dicit: Delebo memoriā amalech d̄ sub cęlo. Amalech interp̄tatur gens bruta: et significat pctm̄ siue multitudinē pctōꝝ/q̄ bruta sūt ꝑm effectū: quia bruū. i. nō vtentē rōne reddūt hoīez. j. Regl. xv. a. Percute amalech z demolire vniuersa eius.
d Cor mūdū zc. Sup̄ depcat⁹ est ꝗ mala vt amouerent: Hic aūt orat p bonis vt dent/cū sbiūgit: Cor mūdū crea in me de⁹. Crea dicit/q̄si ex nihilo: qz esse mozale ꝓdiderat: scōm q̄ pctōzi d̄z/Eçech. xxviij. e. Nihil factus es. Ps. Ad nihilū redact⁹ sū z nesciui. Hiere. v. e. Audi ꝓ̄le stulte q̄ non habes cor. Cor mūdū/q̄ possim deū videre: Quia sicut d̄z Mat. v. a. Bti mūdo corde: qm̄ ipsi deū videbūt. Et merito petit h̄ a dño: qz a se nō ꝑt hīe. Uñ Prouer. xx. b. Quis pōt dicere mūdū est cor meū? Et i h̄ petit naturaliū restitutionē: qz p pctm̄ vulnerat⁹ fuit i naturalib⁹ z spoliat⁹ gratuitis. Uñ scōo petit restitutionē gratuitoꝝ q̄b⁹ spoliat⁹ fuerat. Uñ addit: e Spiritū rectū innoua i visceribus meis. q.d. spiritū meū inueterauī p pctm̄: z ad carnalē voluptatē incurauī. Baruch. iij. b. Quid ē israel q̄ in terra inimicoꝝ es: inueterasti i terra aliena. Ps. Inueterauī inī oēs ēmicos meos. Sz tu fac eū nouū z rectū: vt rect⁹ ad cęlestia dirigat: et nou⁹ grāz tuā recipiat. Mat. ix. b. Nemo mittit vinū nouū i vtres veteres: 6 vinū nouū in vtres nouos mittūt. Eçech. xj. c. Dabo eis cor nouū: z spiritū nouū tribuā in visceribus eoꝝ. f Rectū/dic: nō sic in Job. xvj. c. d̄z: Effudit i terra viscera mea. i. in terrenis. Et vtiq̄ non ē san⁹: 6 magnū z lęta le vuln⁹ habet: cui⁹ viscera effūdunt in terra: Sic iudę/Actī. j. c. Diffusa sūt oīa viscera ei⁹. Uel de spū increato d̄z: Spiritū rectū innoua i viscerib⁹ meis. i. spm̄ sctm̄ infunde cordi meo/qui dicit nou⁹ z rect⁹ ab effectu: qz innouat z rectificat: sicut dicit dęmoniū mutū: Lucī. xj. b. De inouatione: Ps. Emitte spm̄ tuū z creabunt. De rectificatiōe dic Aug⁹. Spūs rect⁹ ē/q̄ fit vt aīa i veritate q̄rēda deuiare atq̄ errare nō possit. Uñ in hymno spūsctī d̄z: Ductore sic te p̄uio vitemus oē noxiū. Jō aūt/Auerte faciē tuā a pctis meis: Et cor mūdū crea i me zc. g Ne proijcias me a facie tua. Quia si pctā mea respicias: z i īmūdicia cordis pseuerē: proijcies me: qz ꝓter pctā p̄ijcis hoīes. Unde Esa. xxxiij. b. Irritū factū est pactū: p̄iecit ciuitates/nō reputauit hoies. Hiere. vj. g. Malicię eoꝝ nō sūt ꝓsūptę: argētū reprobū vocate eos: qz dñs p̄iecit illos. Uel pōt legi/Ne/nō ꝓiū/ctionalit/6 aduerbialit/vt dependeat a p̄cedentib⁹. Ne. s. nō: proijcias me a facie tua: id est ne absorbear maiori tristicia desperādo. Ps. Ego dixi in excessu mentis meę: p̄iectus sum a facie oculoꝝ tuoꝝ. Gen. xlij. b. Ecce eijcis me a facie tua hodie. Sed esto simplex z nō p̄ijcier: ꝑm illud Job. xiij. d. Deꝰ nō p̄ijcit simplicē. q.d. hoīem non p̄ijcit sed hoīs pctm̄. Esa. xxxviij. d. Proiecisti post tergū tuū oīa pctā mea. Dicī. vltī. d. Deponet oēs iniqtates nr̄as z p̄ijciet in p̄fundū maris: id ē sup diabolū. b Et spm̄ sctm̄ tuū. i. spm̄ ꝓphetię vel donū spūsctī/q̄ pctm̄ meū cognosco/confiteor z pęniteo: i Ne auferas a me: sed spiritū malum: ꝑm q̄ p̄misisti: Zach. xiij. a. Spm̄ inmūdū auferā de terra. Dicēdo autem Ne auferas/petit pseuerātiā z p̄sentiā spūsctī ꝓtinuam. j. Paral. xxix. e. Semp i meditatiōe vl veneratiōe tui mēs ista ꝓmaneat. In p̄cedēti q̄ ꝓsu cū dixit: Spiritū rectū innoua zc. petit grāz collationē: Hic aūt petit ꝓseuationē/cū dic: Spm̄ sctm̄ tuū ne auferas a me. Dico/ne auferas: 6 p p̄sētiā ei⁹ k Redde mihi/pęnitēti: l Lętitiam/quā pri⁹ habui: 6 p pctm̄ amisi. Lętitiā/dico/nō mūdi: De q̄ Prouer. ij. c. Lętāt cū malefecerit: z exultāt i reb⁹ pessimis. Sed lętitiā salutaris tui. i. de salutari tuo. i. de filio. Uñ alia lr̄a habet: Lętitiā iesu tui. Eccli. xj. c. Dulce lumē z delectabile ē oculis videre solē. i. cogscere christū: qui est sol iusticię z lumē verū: qd̄ illumiat oēm hoīem venientez in hūc mūdū. Sine cui⁹ cognitiōe nō habet lętitia salutaris. Uñ dic Tob. v. b. Quale gaudiū mihi erit q̄ in tenebris sedeo: z lumē cęli nō video? Et ne redditā lętitiā iterū amittā: m Spū principali. i. spūsctī gra: n Cōfirma me/vt decętero i pctm̄ nō cadā. Alia lr̄a habet: Potēti: Et potēti bñ cōpetit alios ꝓfirmare. Uñ dictū ē ap̄lis/Lucī. xxiij. g. Sedete i ciuitate q̄usq̄ induamini virtute ex alto. Itē spūs p̄ncipalis pōt dici spūs sapię: q̄ primo ponit quasi p̄nceps: Esa. xj. a. Itē spūs fortitudis: qz p̄ncipes facit dñari z dños p̄ncipari. Itē spūs timoris: qz ē p̄ncipiū sapię: Prouer. j. a. Quilibet istoꝝ ꝓfirmat. Et i his trib⁹ ꝓsib⁹ ponit sex verba q̄ dño ꝓprie ꝓueniūt. Crea/cū sis creator. Innoua/cū sis recreator. Ne proijcias/cū sis attractor. Cantī. j. a. Trahe me post te. Ne auferas/cū sis largitor. Redde/cū sis ꝓmissor. Cōfirma me/cū sis stabilitor. Et nota q̄ h̄ ter tangit spm̄. Primo: ibi: spm̄ rectū. Scōo: ibi: spm̄ sctm̄ tuū. Tertio: ibi: spū principali: In quo notat tota trinitas q̄ spiritus est. Job. iiij. d. Spūs ē deꝰ. Spūs rect⁹ refert ad filium: spūs sctūs/ad spm̄ sctm̄: spūs p̄ncipalis ad p̄rem q̄ est p̄ncipiū principioꝝ. Prępont aūt filiu⁹ p̄ri/eo q̄ p̄ cadit i noticiam z p ipm cogscit pater. Job. xiiij. b. Qui videt me videt et p̄rem. Et Job. xvij. b. Pr̄ manifestaui nomē tuū hominib⁹. Matth. xj. d. Nemo nouit p̄rem nisi fili⁹ z cui voluerit filius reuelare. Uel iō ter tāgit/spiritū/quia ter dat⁹ est discipul⁹: scilicet bis i terra z semel de cęlo. Et p̄mo añ passionē: vt habet Lucī. ix. a. ad sanandū lāguores. Scōo post resurrectionē. Job. xx. e. Accipite spm̄ sctm̄. Tertio post resurrectionē et ascensionē in die pentecostes: Actī. ij. a. Et hoc significat triplex vnctio in puero. s. cathecismi/baptismi z ꝓfirmatiōis ep̄alis. Uel sic: Per spiritū rectum/innuit veritas. Per spiritū sanctū/bonitas. Per spiritū principalē/vnitas. s. mod⁹/spēs/ordo vel numer⁹/pōdus/mēsura: q̄ sūt i omni re: vt habetur Sap̄. xj. d. Uel sic: Spiritus rectus bñ ordinat hoīem ad proximū: qz rectitudo ē in compatiōe ad aliū. Spūsctūs ordinat ad se: quia sanctificat: Spūs p̄ncipalis ad deū. Uel sic: Spūs rectus/respicit iusticiā: spiritusctūs/bonā vitam: spūs p̄ncipalis p̄ncipatū legitimū: quę i prelato debēt p̄uenire. Sed modo potest dici illud Abacuk. ij. d. Ecce iste cooperitus est auro z argento: z omnis spūs non est in viscerib⁹ eius. q.d. nec rect⁹ nec sctūs nec spūs p̄ncipal⁹. Uel sic: spirit⁹

v rectus dicit ꝓtra

Ps. 129.

Ps. 50.

50. dis. c. pondere: et. c. cū exaudiero. et de pe. dis. 2. c. si enim

Ps. 79.

Ps. 142.

Ps. 68.

Ps. 33.

Ps. 103.

a Auerte faciem tuam a peccatis meis: et omnes iniqui-
b tates meas dele. Cor mūdū
c crea in me deus: et spiritum
f rectum innoua i visceribus
s meis. Ne proijcias me a fa-
b cie tua: z spiritum sanctum
k tuū nē auferas a me. Red-
l de mihi lētitiā salutarī tui: z
m spiritū principali
n firma me.

rectus dicit ꝓtra anariciã. Amos.iij.c. Nescierũt facere rectum/thesauriçãtes iniqtatẽ ⁊ rapinã in ędib⁹ suis. Spiritus/sanctus ꝓtra luxuriã. Heb.xij.d. Sequmini sanctimoniã: sine qua nemo videbit deũ. Spũs ꝑncipalis ꝓtra supbiã. Eccĵ.x.b. Initiũ omnis peccati superbia.

Dñs ꝓijcit
- Peccatũ. Esa.xxxviij.d. Proiecisti post tergum tuũ omnia pctã mea.
- Populũ in captiuitatẽ. Hiere.vij.c. Proijci/am vos a facie mea.
- Animã in infernũ. j. Regĵ.xxv.e. Dia inimicoꝝ tuoꝝ rotabitur quasi in impetu ⁊ circulo fundę.
- Festiuitates gulę. Amos.v.f. Odi ⁊ pieci festiuitates vras.
- Hypocritas q̃ deficiunt in tribulatiõe. Hiere.vj.g. Argẽtũ reprobum vocate eos: qꝛ dñs ꝓiecit illos.
- Ambitiosos. ij. Paralĵ.xxv.d. Adduxerũt eos ad ꝓuptũ cuiusdã petrę: ꝓcipitauerũtq̃ eos de summo in ꝓceps qui vniuersi crepuerũt.

a ¶ Docebo iniq̃s. Quarta pars: vbi dicit quid restitut⁹ psoluat: hoc. s. q̃ alijs ꝓdicabit. Ũñ dicit: Docebo iniquos vias tuas: Ecce q̃ de peccatore fit ꝓdicator. q.d. non acq̃ram mihi tm̃ auream ꝑ penitentiam: sed ⁊ aureolam per ꝓdicationẽ. Dañ.xij.b. Qui ad iusticiã erudiũt multos: quasi stellę in perpetuas ęternitates. Et cõpetenĩ anteq̃ se ꝓdicaturũ diceret: gratiã ⁊ ꝓfirmationem petijt: quia non debet ꝓdicare nisi gratiã habeat. Eccĵ.xx.c. Homo acharis q̃si fabula vana. Propĩ hoc dictũ est apostolis/Lucĵ.vltĵ.g. Sedete in ciuitate quousq̃ induamini virtute ex alto. Michęę.iij.c. Repleto sum fortitudine spiritus dñi iudicio ⁊ virtute: vt annũciẽ iacob scelus suũ. Docebo ergo inq̃t/nõ iustos: sed/iniquos: qui doctrina indigent. Ezech.ij.b. Fili hois mitto te ad filios israel: ad gẽtes apostatrices q̃ recesserunt a me. Matth.ix.b. Non veni vocare iustos ꝯ pctores. Propĩ hoc missus est moyses ad eos q̃ erãt ĩ egypto. Et q̃d docebis eos? b ¶ Vias tuas/dñe:

Ps.24. non meas adinuentiones. Ps. Uniuersę/vię dñi miscõia et veritas. Uia miscõię ꝓdicãda ẽ pctõrib⁹/ne desperẽt: via veritatis/vt timeãt. Propĩ hoc bñ dicit ꝓdicatori: Prouerb. iij. a. Misericordia ⁊ veritas non te deserant: circunda eas gutturi tuo. Uel/ Vias. i. opa christi: vt ea imitenĩ. Phil. ij.a. Hoc sentite in vobis q̃d ⁊ in christo iesu. Uel/Vias. i. ꝓcepta. Matth.xix.c. Si vis ad vitam ingredi: serua mãdata. Hęc ergo sunt docẽda/non inutilia: sicut docent hypocritę vane gloriãtes. Zach.x.a. Simulacra locuta sunt inutile. j. Corĵ.ix.d Sic pugno non q̃si aerem verberans/suple inanisglorię: et non iutilit prędicabo/ꝯ fructũ faciã. Ũñ sequit: c ¶ Et impij ad te cõuertenĩ/de malo in bonũ. Prouer. xij.a. Uerte impios ⁊ nõ erũt. Uel/ Cõuertenĩ. i. totaliter vertenĩ/ non ĩ parte. Sicut ꝛ de herode/ Marci.vj.c. Audito eo. i. iohãne/multa faciebat. q.d. nõ oia. Et bñ dicẽ Impij: ꝓm illud Matth.xxj.c. Publicani ⁊ meretrices prędecdunt vos in regno dei. Et nota differentiã: quia iniqu⁹ dicit in primũ: impius in deũ: peccator in seipsum. d ¶ Libera me ⁊c. Quia ad ꝓdicandũ ⁊ docendũ necessaria ẽ libertas: Ũñ dicit apl's. j. Corĵ.vj.c. Ego sub nullius redigar ptãte: Jõ libertatẽ petit/ cũ subdit: Libera me: Sed quia pessima seruitus ẽ subdi peccat⁹/⁊ ꝓcipue peccatis carnalib⁹/ quę magis notabilia sunt in ꝓdicatore/ dicit: e ¶ De sanguinib⁹. i. de peccatis carnalib⁹. Hoc dicit dauid de pctõ carnis/q̃d cõmisit in bersabee: quia supra magis petijt ꝑ peccato homicidij. Sz cõpetit cuilibet ꝓdicatori ⁊ doctori: q̃ si serui christi: fiant serui corpis sui: verbũ dei alligat in eis/et habent mutũ os. Propĩ hoc dicit apl's. j. Corĵ.ix.d. Castigo corpus meũ ⁊ in seruitutẽ redigo: ne forte cũ alijs ꝓdicauero ipse reprobus efficiar. Jõ ergo dicit: Libera me de sanguinibus deus deus: dico auctor: salutis meę/quam opatus es in medio terrę. s. redẽptionis: Uel dator salutis meę. i. saluationis futurę. Et sic cũ liberat⁹ ero de sanguib⁹: g ¶ Exultabit. i. cũ exultatione annũciabit: h ¶ Lingua mea iusticiã tuã. ¶ Uel de oib⁹ pctis ⁊ oib⁹ pęnitentib⁹ generalit põt legi. d ¶ Libera me d̃ sanguib⁹. i. de pctis: quę multa sũt: Propĩ q̃d dicẽ: Sanguinib⁹ pluralit. Osee iij.a. Sãguis sanguinẽ tetigit. Libera me/dicẽ q̃libet pęnitẽs. e ¶ De sanguinib⁹. i. p tuũ sanguinẽ ꝓciosũ/me/de vili sanguine libera. Job. viij.e. Si filij⁹ vos liberauerit vere liberi eritis. f ¶ Deus de⁹ salutĩ meę. Deꝰ interpõtatur videns ⁊ currẽs: Et ipse est vidẽs salutẽ nr̃am ꝑ ꝓdestinationẽ: et currẽs in salutẽ nr̃am ꝑ incarnationẽ. Ps. Exultauit vt gigas ad currendã viam. Uel bis dicit: deus deus/ vt sit salus q̃ ad intellectũ/⁊ q̃ ad affectũ. Ps. Dñs illumiatio mea/quo ad intellectũ: et salus mea/quo ad affectum. Et postq̃ liberauerĩ me: g ¶ Exultabit. i. cũ exultatiõe laudabit. h ¶ Lingua mea iusticiã tuã/et ante nõ: qꝛ tũc mihi diceres: Quare tu enarras iusticias meas ⁊c. Ps. Mundd narrabit aliq̃s ĩ sepulchro miscõiam tuaz: et veritatẽ tuã in ꝓdictionẽ: q.d. non. Esa. xxxviij.d. Non infernus ꝓfitebit tibi neq̃ mors laudabit te. Sz videtur q̃ pctõr liberat⁹ a pctõ/potiꝰ debeat laudare misericordiam q̃ iusticiã dei: qꝛ per misericordiã liberat⁹ est. Ũñ ⁊ alibi dicit dauid: Misericordias dñi in ęternũ cantabo. Solutio. Misericordia dei est/q̃ dñs ꝑmo infundit grãm pęnitentię: Justicia aũt ẽ q̃ parcit iam pęnitẽti: eo q̃ pmisit: Et hanc dicẽ se velle exultãdo laudare. ¶ Itẽ oꝛo est ꝓlati boni ⁊ ꝓdicatoris: ⁊ cuiuslibet religiosi vel tot⁹ ecclię. d ¶ Libera me d̃ sanguinib⁹. i. a carnalib⁹ parẽtib⁹: amore quoꝝ vincti vl̃ captiui tenenĩ. Michęę.iij.c. Oia recta quertĩ: q̃ ędificatis sion in sanguinib⁹. Abacuk.ij.c. Uę q̃ ędificat ciuitatem ĩ sanguinib⁹. i. in nepotib⁹. Legĩ.j.Regĵ.xxij.d. q̃ doech idumęus interfecit sacerdotes domini: quos alij satellites saul. i. cętera vitia quę sunt satellites diaboli non audebãt tangere. Doech interptat motus: idumęus sanguine⁹. Hic est amor cõsanguineoꝝ: q̃ reuera interficit multos de sacerdotibus dñi. Dauid ꝯo pro se dicit: Nõ ꝓgregabo cõuenticula eoꝝ de sanguinib⁹: nec memor ero nominũ eoꝝ ꝑ labia mea. Aliter dicit de multis. Job. xxj.a. Sublimati sũt ꝓfortatiq̃ diuitijs: semẽ eoꝝ pmanet corã eis: ꝓpinquoꝝ turba ⁊ nepotum in ꝓspectu eoꝝ. Certe q̃ non fuerit liberat⁹ ab istis sanguinib⁹/non debet annũciare iusticias dñi. Ũñ dicit: Libera ⁊c. et exultabit lingua mea iusticiã tuã. q.d. aliter nõ debeo. Sequit: i ¶ Dñe labia ⁊c. Dixerat autem se velle ꝓdicare: Sed ne de ꝓsumptiõe notet: deo totũ ascribit/ cũ subiũgit: Dñe labia mea apies: et os meũ annũciabit laudẽ tuã. Apies dãdo grãm ⁊ scientiam loquẽdi. Sap. x.d. Sapiẽtia aperuit os mutoꝝ: ⁊ linguas infantiũ fecit disertas. Uersus iste dicit in ꝓncipio horarũ: videlicet in inceptiõe matutinarũ: qꝛ tũc maxime temptat diabolus ⁊ nitit impedire dei laudẽ. Hester. xiiij.b. Uolũt claudere oza te laudantiũ. Jdeo dicit Lucĵ.xj.b. q̃ dꝫmoniũ erat mutũ: eo q̃ mutũ fecit a laude dei. Libenĩ aũt aperit os ad lites: ⁊ ad alia mala verba. Eccĵ.xx.b. Apertio ozis illi⁹ inflãmatio est. Et quõ petit labia sua apiri: q̃ iam tot dixerat: Mõne aperta fuerũt/cum dixit: Miserere mei ⁊c. Itẽ quare non est iste versus ꝑm⁹ psalmi hui⁹. Sol. Ad ꝑmũ. Aperta fuerunt cũ dixit: Miserere mei ⁊c. sed pro se. s. ad veniã petendũ: Mũc petit aperiri pro alijs docẽdis: q̃d pmiserat imediate: Docebo iniquos ⁊c. Exo. iiij.c. Quis fecẽ os hominis: aut quis fabricat⁹ est mutum ⁊ surdũ: videntez ⁊ cęcũ: Perge ergo ⁊ ego ero in ore tuo: doceboq̃ te quid loquaris. Ad secundũ dicim⁹ q̃ ideo non est prim⁹ hic versus: quia multuz debet cucurrisse ⁊ vidisse de biblia: qui vult alijs prędicare. k ¶ Et os meũ annũciabit laudẽ tuã/q̃d pri⁹ annũciauit blasphemiã: qꝛ peccata. Sz hęc mutatio dexterę excelsi.

Jdeo dicit Esa. liiij.a. Lauda

Al† Doceam 50. dis.c. ponderet. ⁊.c. cũ exaudiero. De pẽ. dis. 3. c. totam.

Al† Erue

Ps.7. Ps.18. Ps.26. Ps.49. Ps.87. Ps.88. Aliter de pnitentibus Aliter de pl. ⁊ relig.

Ps.15. Ps.76.

Ideo dicit Esa.liiij.a. Lauda sterilis que nõ paris: decanta laudem ⁊ hinni que nõ pariebas: qm̃ multi filij deserte magis q̃ eius que habet virũ. Sterilis: id est aia que prius nõ habuisti fructũ. Dicit etiã versus iste ter a q̃busdã: qz ãnũci anda ẽ laus dei ter. Ante mortẽ deuote: post mortẽ deuoti⁹: post resurrectionẽ deuotissime. Itez ecclesia petit: Dñe labia mea. i. duo testamẽta/aperies/ mihi ad intelligendũ ⁊ p̃dicandũ. Col.iiij.a. Ozãtes simul ⁊ p nobis: vt deus aperiat nob ostium sermõis ad loquẽdũ. De istis labijs ecclesie/dicit Cant. iiij.c. Fauus distillãs labia tua sponsa. Item/ Labia ecclesie/sũt ipsi doctores: q̃s ecclesia petit apiri/ne mala vita claudat. Prouerb. viij.a. Aperient labia mea vt recta p̃dicent. Item petit ecclesia labia sua aperiri: nõ in p̃senti solũ: sed ĩ futuro. s. in die iudicij: qm̃ labia reprobor erunt clausa. Mat. xxij.b. At ille obmutuit. Et tũc sine fine ⁊ sine interpolatiõe laudabit ecclesia sponsuz. Ps. Repleat os meũ laude. Itẽ: Semp laus ei⁹ in ore meo. Job. viij.d. Deus nõ pijciet simplicem ⁊ non porriget manum malignis donec impleat risu os tuũ ⁊ labia tua iubilo. Jõ tibi laudes offerã: quia non vis amodo sacrificiũ pecudum. Hoc est qõ sequit: a Qm̃ si voluisses/sacrificiũ/pecudũ: b Dedissem: sicut eo tpe pro expiatiõe peccati dabat. Sed ego vides in spũ tempus quo ista cessabũt: scio q̃ non vis q̃ dem sacrificiũ: quia nec etiam holocaustum/ qõ maius ⁊ dignio⁹ est vis recipere: Quia c Utiq̃ holocausti nõ delectaberis: q̃ nec sacrificij. s. Alia lra planior est: q̃ sic habet: Nõ enĩ vis vt feriam victimã: Quia si peccat hõ: nõ ideo ẽ puniẽd⁹ bos/ sed hõ. Esa.lxvj.a. Qui ĩmolat bouẽ: quasi q̃ interficit virũ: ⁊ q̃ mactat pecus/ q̃si q̃ excerebrat canẽ. Micheę.vj.b. Mũq̃d placari põt de⁹ ĩ milib⁹ arietũ? q.d. nõ. Quõ ergo? Roma.xij.a. Obsecro vos p misericordiã dei vt exhibeatis corpora vĩa hostiã viuentẽ/ sctãm ⁊ deo placentẽ. Multi dicũt: Si voluisses/me/sacrificium/ intrando religionem: dedissem.q.d.si deo placeret/ ego intrarẽ. Utiq̃ holocaustis: vbi natura simul cũ vitio destruit per indiscretionem: non delectaberis. Eccs.iiij. d. Multo melior est obedientia q̃ stultor victimę. Uñ post habet alia lra: holocaustũ nõ tibi placet. Quid q̃ placet deo? Sequit: d Sacrificiũ deo spũs cõtribulat⁹. q.d. non q̃ sunt hois vult deus: sed ipsum hoiem. ij. Cor. xij.e. Nõ quero q̃ vĩa sunt sed vos. Et dicit: Spiritus/nõ corpus: quia vt habetur. j. Timoth. iiij.b. Exercitatio corpis ad modicũ vtilis est/supple cũ est corpis tm̃: quia cũ corpus ⁊ spũs simul exercitant: tunc valde vtile est. Uñ dicit h̃: Sacrificiũ deo spiritus cõtribulat⁹. i. cũ corpe tribulat⁹ p pnitentiã: vt spũs dolore/ ⁊ corp⁹ labore afficiat. Et exponẽs qõ dixerat/ subiũgit: e Cor cõtritũ ⁊ humiliatũ de⁹ nõ despicies. Liptote ẽ: min⁹ dicit ⁊ pl⁹ significat: Immo aspicies ⁊ respicies. Esa.lxvj.a. Ad quẽ respiciã nisi ad pauperculũ ⁊ ptritũ spũ ⁊ trementẽ sermões meos? Dañ. iij.d. In aio ptrito ⁊ spũ humilitat⁹ suscipiam ⁊c. Matth. v.a. Bti pauperes spũ. Contritũ/ecce contritio. Humiliatũ/ecce pfessio: vbi hois cor humiliat⁹ multũ. Hęc duo tangit/ Eccl. viij.b. Memẽto irę: qm̃ nõ tardabit: humilia valde spm̃ tuũ. Memẽto irę/vt pterat⁹ dolẽdo ꝗ pcis. Humilia valde spm̃ tuũ: vt pfitear⁹: Nec p pfusiõe dimittas pfessionẽ/qõ supbia ẽ. Itẽ qõcũq̃ bonũ op⁹ sacrificiũ ẽ deo. Eccl. xxxv.a. Salutare sacrificiũ ẽ attẽdere mãdat⁹ ⁊ discedere ab oi iniqtate. Baruch. ij.d. Anima q̃ tristis ẽ sup magnitudinẽ mali/ ⁊ incedit curua ⁊ in infimis/ ⁊ oculi deficiẽtes/ ⁊ aia esuriẽs/ dat tibi gloriã ⁊ iusticiam dño. Esa.lvij.c. In sancto habitans cum ptrito ⁊ humili spiritu vt viuificet spiritum humiliũ. Et nota q̃ est etiã mala ptritio. s. desperatio ⁊ acidia ⁊ nimis aspera increpatio. De pma. s. de desperatione ⁊ acidia/ Esa.lxv.c. Ecce pre contritiõe spirit⁹ bululabit⁹. De secũda. s. de increpatione aspera/ Prouerb. xv.a. Lingua placabilis lignũ vitę: que autẑ ĩmoderata est conteret spiritũ. Res aũt arida defacili cõterit: Nume. xj.b. Anima nr̃a arida est. Spũs aũt iob non fuit aridus q̃ dixit Job. vj.a. Indignatio ebibit spm̃ meũ: Qõ enĩ aridũ est bibi nõ potest. Nõ aũt de ista contritiõe mala: sed de bona dicit: Cor ptritũ ⁊ humiliatũ deus nõ despicies. Bñ cõtrit⁹ et humiliatus videbatur abzaaz: qui dixit/ Gen. xviij.d. Loquar ad dñm meũ cum sim puluis ⁊ cinis. Sed quia extra muros hierusalẽ. i. extra vnitatẽ ecclesię non est locus sacrificior: vt habet Deut. xij.c. ideo petit muros hierusalẽ spiritualis. i. ecclesię edificari. Uñ sequit: f Benigne fac dñe ⁊c. Quinta pars. Et hoc q̃ dicit: Benigne/ potest esse nomẽ vel aduerbiũ: vt sic dicat: O benigne dñe fac vt edificentur ⁊c. Vel aduerbiũ: vt sic dicat: O dñe fac benigne ⁊c. Et satis redit in idem. Benign⁹ enĩ est dñs: et ideo etiam benigne facit. Joel. ij.c. Benignus ⁊ misericors est/ patiẽs ⁊ p̃stabilis sup malicia. Jone. iiij.a. Scio q̃ tu es deus clemens ⁊ misericors: patiens ⁊ multę miseratiõis ⁊ ignoscens sup malicia. Clemẽs/in creando: misericors/in recreando: patiens/ in expectãdo: multę miseratiõis/ĩ psolãdo: ignoscens/in ꝗdonãdo. Dicit ergo: f Benigne fac dñe sion. i. ecclesię. g In bona voluntate tua/ duplicit. s. gratis/ vt non sibi meritũ arrogare videat. Vel/ In bona voluntate tua. i. vt ei des tuam bonã voluntatẽ. Hoc est enĩ benigne agere cum ea: non multiplicare aurũ vel prębendas: Ut sic: in bona voluntate tua/edificẽtur muri hierusalẽ. i. sacramenta ecclesię vel pręlati: ꝗm illud Esa. xxvj.a. Saluator ponet in ea mur⁹ ⁊ ãtimurale. Et Cant. vlt. c. Ego murus ⁊ vbera mea turris. Esa. lxij.b. Sup muros tuos hierusalẽ constitui custodes. Vel/ Muri hierusalem/spiritualis: id est ecclesię militãtis ⁊ laborantis: vt cõstituatur cęlestis hierusalẽ: sũt fides/spes/ charitas. s. abzaã/ isaac et iacob. Muri aũt cęlest⁹ hierusalẽ: sũt cognitio/ pax et charitas/ quę nunq̃ excidit: et de vtrisq̃ petit vt edificẽt. 1.Cor.13.c.

* Tũc acceptabis sacrificiũ

h Et edificentur muri hierusalez. Nota q̃ petit hic edificari muros hierusalem: Sed clerici destruunt eos ⁊ redificant muros hiericho. Josue. vj.d. Maledictus vir coram dño qui suscitauerit ⁊ edificauerit ciuitatẽ hiericho. iij. Reg. xvj.g. Edificauit ahiel de bethel hiericho. Ahiel interpretatur viuens deo: et significat clericos. Bethel/domus dei. q.d. de bonis domus dei edificant clerici hiericho: id est mũdum: ⁊ ea quę de mũdo sunt. Item nota q̃ muri hierusalem p̃mo fuerũt redificati per salomonẽ: qui interp̃tat pacific⁹. Pax enĩ bene munit ecclesiã ⁊ aiam fidelem: qz in pace fact⁹ est locus ei⁹: q̃ est murus ⁊ antemurale. Sed qõ salomon edificauit/ ioas destruxit: vt habet. ij. Paral. xxv.f. Joas interpretat tempalitas: quę ea q̃ pacis sunt destruit. Unde dicitur Gen. xiij.b. q̃ loth ⁊ abzaam non quibãt habitare cõmunit: erat enĩ substãtia eorũ multa. Iterũ redificati sunt p ociam: iiij. Regl. xv.g. Et postea destructi p nabuçardan: sicut habet. iiij. Regl. xxv.c. O cias interp̃tat videns deũ: et significat fidem: quę redificat qõ tpalitas destruit: Quia vt dicit Hiero⁹. qui habet veram fidem de deo: non cupit in his miseriis locupletari. Sz qõ edificat fides/ destruit voluptas carnis in q̃busdã: quę per nabuçardan designat/ qui interp̃tatur p̃nceps coquorũ. Postea aũt redificati sunt p neemiã/ q̃ interpretat psolator vel psolatio: et significat flagellum dñi: De quo in Ps. Virga tua ⁊ baculus tuus: ipsa me psolata sunt. Flagellũ aũt siue disciplia redificat qõ carnis voluptas destruxerat. Sed postea destructi sunt muri ab antiocho rege syrię: sicut habetur. j. Machab. j.d. Syria interp̃tat sublimis: et antiochus silẽtiũ pauptatis: qõ vtrũq̃ supbiam designat/ quę ⁊ se eleuat:

Ps. 70.
Ps. 33.
Ps. 75.
Ps. 22.

De pe. dis. 1. c. in actione
Al⁊ spernit
Al⁊ cõdẽnãdo

De ecclesia militante

a Tūc acceptabis ꝛc. Versus iste ꝑt legi triplicit. Primo ꝺ ecclesia militāte: scꝺo/ꝺ passiōe christi: tertio ꝺ ecclesia triūphāte. a Tūc. i. murꝰ eccl̃ie militātꝰ ꝓstituꝰ firmit̃ sup firmā petrā christū: b Acceptabis sacrificium iustiçie. i. iusticia erit tibi sacrificiū acceptabile. c Oblationes. i. martha: ꝛ ei similes q̃ se non totos offerūt: d Et holocausta: perfecti ꝛ ꝓtēplatiui. ſ. maria: et ei similes qui se totos offerūt: erūt tibi acceptabile sacrificium.

Alt holocaustomata

a Tūnc acceptabis sacrificiū
b iusticie/ oblationes ꝛ holocau
c sta: tūnc imponēt sup altare
f tuū vitulos. In finem in
g tellectus dauid cum venit
h

e Et tunc/ sacerdotes/ f Imponēt. i. istruēt: h Vitulos. i. adultos ꝛ lasciuos: g Sup altare tuū/ in fide: Vel plati ꝛ maiores ecclesie: Imponēt vitulos. i. ꝑdicatores mugientib⁹. i. ꝑdicationē ꝺrbē implētes: g Sup altare tuū. i. ī ecclesia militanti. Alludit historie/ cū dic̃: Imponent sup altare tuū vitulos.

De christo

Vel ꝺ passiōe christi: a Tūc/ cum aduenerit tps grē/ non accipies sacrificiū pecudū: Sz b Acceptabis sacrificiū iusticie. i. passionē christi. c Oblationes/ miores: d Et holocausta/ eos. ſ. q̃ abnegātes semetipos: christū nudū nudi sequunt: e Tūc imponēt sup altare tuū. i. sup corda sua: h Vitulos/ labior. ſ. laudes. i. te ex toto corde laudabūt. Osee. vltꝰ. b. Reddem⁹ vitulos labiorū nr̄or.

De ecclesia triūphante

Vel de ecclesia triūphāti/ sic: a Tūc. i. ꝓstituꝰ muris cęlestꝰ hierusalē. ſ. cognitiōe/ pace/ et charitate: qꝺ erit/ qñ videbim⁹ eū facie ad faciē: b Acceptabis sacrificium iusticie. i. laudis/ q̃ iugis erit. Ps. Beati q̃ habitant ī domo tua dñe: ī secula seculor laudabūt te. c Oblationes. i. minores scti: d Et holocausta. i. maiores/ q̃s ignis diuin⁹ totos absumet. i. feruor charitatꝰ/ erūt tibi acceptabiles. e Et tūc/ angeli tui messores vel apli ꝛ alij ꝑdicatores: f Imponēt vitulos. i. ꝓlos a iugo pcti solutos/ q̃s ipsi ꝑdicatores ꝓuerterūt ad fidē: g Sup altare tuū. i. in cęlesti hierusalē. De q̃ ꝺr ī canone missę: Iube hęc pferri ꝑ man⁹ scti angeli tui in sublime altare tuū ꝛc.

1. Corꝰ. 13. d.

Ps. 83.

* gnat: q̃ ꝛ se eleuat: ꝛ pauptatē quā habet silet: qꝺ autē habet diuitiarū ostētat. Hęc frequent destruit/ q̃cq̃d austeritas disciplinę ēdificauerat: qꝛ ipsis bonis oꝑib⁹ insidiat̃ vt pereant: sicut dic̃ Aug⁹. Et Grego⁹: Valde cauēdū est vitiū qꝺ ꝺ victoria surgit vitior. Post destructionē aūt antiochi reēdificauit iudas machabe⁹: vt habet̃. j. Machab. iiij. g. Judas interꝑtat̃ ꝓfessio: machabe⁹ bellator. Hęc ē ꝓpę fragilitatꝰ cōfessio: q̃ ꝓpię bellat ꝛ pugnat ꝗ supbiā/ ꝛ humilitatē instruit ꝛ ꝓstruit. Alt̃ significat pęnitētiā q̃ bellatrix ē generalit̃ ꝗ vitia. Deinde destruxit eos titus/ q̃ interꝑtat̃ bon⁹ aut lutū: et significat hypocritas: q̃ extra vident̃ boni: intus aūt sūt lutum. Vñ dic̃ eis dñs/ Mat. xxiij. b. Vę vob̃ scribę ꝛ pharisei hypocritę: qꝛ similes estis sepulchris dealbatꝰ q̃ a foris apparēt hoib⁹ speciosa: int⁹ aūt plena sūt ossib⁹ mortuor ꝛ oī spurcicia: Sic ꝛ vos a foris q̃dem paretis hoib⁹ iusti: intus autem pleni estis hypocrisi ꝛ iniquitate. Et postea reēdificauerunt amaçiani: id est transitores sęculi. Deinde destruxit penitus hadrian⁹ equestris. i. nobilitas/ ꝛ militia ꝑlator.

Aliter

a Tūc acceptabis. Nota q̃ dñs acceptat/ sacrificiū iusticie/ in laicꝰ: c Oblationes/ in clericis: d Holocausta/ in religiosis. h Vitulos/ in ꝑlatꝰ. Osee. vltꝰ. b. Reddem⁹ vitulos labior nr̄or. Et nota q̃ dic̃ singularit̃: sacrificiū: Oia q̃ sequunt̃ dic̃ pluralit̃. ſ. oblationes ꝛc. In q̃ notat̃ q̃ dñs plura postulat ꝛ req̃rit a clericꝰ ꝛ religiosis et ꝓlatis q̃ a laicis.

Expositio psalmi. LI.

Q uid gloriaris ī malicia ꝛc. Titulus. In finē intellect⁹ dauid cū venisset doech idumę⁹: et nūciasset sauli: venit dauid in domū abimelech. Ad lr̄am tangit historiā quę habet̃. j. Regꝰ. xxij. b. de fuga dauid ī nobe. Sz meli⁹ ē vt mystice exponat̃. Prius egit ꝓpha de venia pęnitētiū: hic autē agit de pęnis impęnitentiū qui gloriant̃ in malicia: ꝛ significant̃ ꝑ doech idumęū.

Doech enī interꝑtat̃ mor⁹: idumę⁹ terren⁹: qꝛ tales semp mouent̃ ad terrena/ ꝛ pcurāt tradere sctos morti: sicut doech sacerdotes nobe: qꝺ inmit̃ in titulo. Specialit̃ aūt exponit̃ de antichristo/ q̃ ꝑ doech significat̃. Et ꝺr doech. i. mor⁹/ tā passiue q̃ actiue. Passiue: qꝛ ipse mouebit̃. i. cito transibit. Ps. Vidi impiū superaltatū ꝛc. et transiui et ecce nō erat. Actiue: qꝛ ipse mouebit. i. inq̃etabit omēs fideles. Et nota q̃ psalm⁹ iste ꝓncipiū est scꝺę q̃nq̃genę. Hec sine causa: qꝛ ꝑ antithesim rñdet ꝓncipio ꝓmę q̃nq̃genę: qꝺ est psalm⁹ ille: Beātus vir. In illo enī agit̃ ꝺ christo: q̃ est caput oīm bonor: cui⁹ mēbra ꝓdierūt ad ortū anteqũ ipse. In isto aūt agit̃ de antichristo: q̃ est caput oīm malor: et ei⁹ mēbra ꝓdierūt ad ortū ante ipsū. In illo agit̃ ꝺ capite tot⁹ miserationis: et iō ꝓma q̃nq̃gena terminat̃ in psalmo miscēdię. ſ. Miserere. In isto agit̃ de capite totius ꝓditionis: idcirco q̃nq̃gena ista terminat̃ in psalmo iudicij ꝛ dānationis. ſ. Misericordiā ꝛ iudiciū. In cui⁹ fine dicitur de ꝓditiōe malor: In matutino interficiebā oēs pctores terrę: vt disꝑderē de ciuitate dñi oēs opantes iniq̃tatē: Ubi ponit̃ pręteritū ꝓ futuro. ſ. interficiebā ꝓ interficiā. Sūt aūt ī psalmo isto q̃ttuor partitiones. Primo inuehit̃ in doech/ vt fideles roborет. Scꝺo agit de celeri fine iniq̃: ibi: Propterea deꝰ destruet te. Tertio de delectiōe ei⁹ ponit irrisionē ibi: Videbūt. Quarto dic̃ quō circa eam bon⁹ se habeat: ibi: Ego autē. Dicit q̃ ad antichristū siue ad quēlibet antichristianū: ī Quid gloriaris ꝛc. Et ꝑ redarguit eū de trib⁹ malis: videlicet/ de mala volūtate/ ꝺ mala ptāte/ ꝺ mala opatiōe. De q̃b⁹ dic̃ Boeti⁹: et si aliꝗs ꝓbis: Triplici infortunio vrget̃ hūana natura. ſ. q̃ vult malū/ et pōt/ ꝛ facit. Voluntas notat̃/ cū dic̃: Quid gloriarꝰ ī malicia: et in aliꝗs plurib⁹ locꝰ. Ptās/ cū sequit̃: Qui potēs es in iniquitate. Opatio: ibi: Fecisti dolū. Item arguit eum q̃ peccauit cogitatiōe/ locutione/ mentis leuitate/ pręcipiti dictione/ indiscreta pręelectiōe ꝛ obstinatione. Cogitatio ꝛ locutio/ mentꝰ leuitas ꝛ pręceps dictio ꝛ obstinatio/ notāt̃/ cum dicit: Tota die iniusticiā cogitauit lingua tua. Ecce cogitatio per ꝑ q̃ dic̃ cogitauit. Locutio/ ꝑ hoc q̃ dic̃ lingua. Mentis leuitas et ꝑceps dictio in coniūctione horū ꝓbor: cogitauit lingua. Linguę enī nō est cogitare sed cordis: ꝗ in ꝓiūctiōe istor notat̃ q̃ ꝗcito cogitat: tamcito loquit̃: Sicut dicit̃ Eccꝰ. xxj. d. In ore fatuor cor illorum. Obstinatio aūt notat̃ in ꝑ q̃ dic̃: Tota die. i. sine intermissiōe: in q̃ pseuerantia ī malo/ quę est obstinatio intelligit̃. Pręelectio notat̃ ibi: Dilexisti malicia sup benignitatē: iniq̃tatē ꝛc. Postea specificat tria pctā linguę: de q̃b⁹ arguit eū. ſ. loqui inique/ indiscrete ꝛ dolose. De ꝑ dic̃: Q loqui ęq̃tatē. q. d. ꝑ nō vis. De scꝺo sequit̃: Dilexisti oia vba pręcipitationis/ indiscrete loquēdo. De tertio addit: Lingua dolosa. Hęc ergo notant̃ in hac ꝓma partitiōe. Cū admiratiōe ergo magna q̃rit ꝓpha ab antichristo vel q̃libet ei⁹ membro. ī Quid gloriaris ī malicia: q. d. hęc ē magna dementia: Sic̃ si auis gloriarет in laqueo/ aut piscis ī hamo q̃ captus ē. Eccꝰ. ix. c. Sicut pisces capiunt̃ hamo: ꝛ sic̃ aues cōprehendunt̃ laqueo: sic capiunt̃ hoies ī tpe malo. Pctm̃ enī ē ham⁹ q̃ capiunt̃ hoies. Abacuk. j. a. Facies hoīs q̃si pisces maris. Et post de diabolo subdit: Totum in hamo sublevauit. Aug⁹. in li. de agone christiano. Gaudet piscꝰ q̃m hamū non videt ꝛ escā deuorat: ꝗ cū piscator eū adducere cęperit: viscera eius torquent̃ in ꝓmo. i. ꝓmū: deinde ab oī lętitia sua ꝑ ipsaz escā de q̃ lętat⁹ ē/ ad ꝓsūptionē trahit̃. Sic sūt oēs q̃ ꝺ tpalib⁹ bonis brōs se putāt: hamū enī accęperūt/ ꝛ cū illo sibi vagant̃: veniet tps q̃m sentiēt q̃ta tormēta cū auiditate deuorauerūt. Pctm̃ enī ham⁹ ē: quē hō in hac vita cū auiditate deuorat: ꝛ sic ī fine piscāte diabolo/ extrahit̃ ꝛ torquet̃. Ire nō ē gloriādū in malicia: sed potiꝰ flēdū: Quia sicut dic̃ Hiero⁹:

Ps. 36.

Alt̃ tet

Ps. 1.

Ps. 100.

Partitio psalmi

nihil adeo deo